

ارائه راهکارهای برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفیت محیط مسکونی در محلات شهرهای جدید (نمونه موردی: محله پردیس بهارستان)

مؤلف: ساسان ارزانی بیرگانی

کارشناس ارشد برنامه‌ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین،
sasan.arzani.b@gmail.com

چکیده

هر بررسی و مطالعه‌ی فرآیند رشد و توسعه‌ی کلان‌شهرهای جهانی، نمایان‌گر شکل‌گیری شرایط کیفی نابسامان و در پاره‌ای موارد بحرانی در محیط‌های مسکونی به عنوان یکی از مهم‌ترین آثار و پیامدهای سیاست‌های توسعه‌ی شهری است. این واقعیت در کشورهای در حال توسعه در اشکال حادثی بروز و ظهور یافته و زمینه‌ساز پدیدار شدن مسائل عدیده‌ی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی شده است. با این وجود معضل فقدان یا سطح نازل کیفیت در محدوده‌های مسکونی شهری منحصر به کشورهای جهان سوم نبوده و در کشورهای پیشرفته‌ی صنعتی به مثابه‌ی یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی نظام سیاست‌گذاری و مدیریت شهری این کشورها محسوب شده و در نتیجه می‌توان آن را مسئله‌ای با وسعت و دامنه‌ی جهانی دانست. از سوی دیگر نگاهی به مباحث مطرح در ادبیات شهرسازی سال‌های اخیر نشان‌گر توجه متفکرین و نظریه‌پردازان شهری به مفهوم «کیفیت محیط مسکونی» و نگارش مقالات و کتاب‌های متنوع و متعددی در این زمینه است. روش انجام این تحقیق بر مبنای تکنیک تحلیل رگرسیونی چند متغیره‌ی سلسله‌مراتبی و مدل مورد استفاده در فرآیند نیز به مدل رویکرد تجربی سنجش کیفیت محیط مسکونی با استفاده از معیارهای رویکرد طراحی کالبدی موسوم است. این مدل دارای ساختاری سلسله‌مراتبی بوده و متشکل از معیارها و جزء معیارهایی است که در سطوح مختلف آن قرار می‌گیرند. در این میان جز معیارهای سطح آخر مدل، مبنای تنظیم پرسش‌نامه‌ی تحقیق قرار گرفته و بر اساس میزان رضایتمندی یا نارضایتی ساکنین محیط مورد نظر امتیازدهی شدند. در نهایت پس از انجام تحلیل‌های آماری مناسب، سطح کیفی سکونت در محدوده‌ی مورد مطالعه محله پردیس در حد پایینی ارزیابی و وجود رابطه‌ی معنی‌دار بین معیارها و جزء معیارهای واقع در سطوح مختلف مدل با متغیر وابسته‌ی کیفیت محیط مسکونی تأیید شد. به همین خاطر برای محله پردیس به صورت معیارهای اولویت‌بندی شده راهکارهایی برای ارتقاء کیفیت ارائه شد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت، محیط، کیفیت محیط مسکونی، شهر جدید، محله